

ב"ברוך אתה ה'" שבתחילת ברכת אבות ובסופה, כוספים את הברכיים במלה "ברוך", שוחים במלה "אתה", ומזדקפים ואומרים את השם.

תפלת שמונה עשרה

תהלים נא

אֲדָנִי, שִׁפְתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ:

א. אבות

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ,
אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל
הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיּוֹן, גּוֹמֵל חַסְדִּים
טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת וַיִּמְבִּיא
גּוֹאֵל לְבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.

בעשרת ימי תשובה מוסיפים "זכרנו" (אם שכח אינו חחר):

וְזָכַרְנוּ לְחַיִּים, מְלֶךְ חַפְצֵךְ בְּחַיִּים, וְכָתַבְנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים,
לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים.

מְלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מַגֵּן
אַבְרָהָם.

ב. גבורות

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדָנִי, מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה,
רַב לְהוֹשִׁיעַ.

מתחילים להזכיר "משיב הרוח" בתפלת מוסף של שמיני עצרת ומזכירים תולכים עד תפלת שחרית של זמן א' דפסח. טעה ואמר בקץ "מוריד הגשם" אם עדיין לא סיים את הברכה חחר ל"אתה גבור", ואם סיים את הברכה חחר לראש התפלה. שכח "משיב הרוח" בחורף – אם עדיין לא סיים את הברכה אומרו במקום שנוכר, ואם סיים את הברכה חחר לראש התפלה.

בחורף משיב הרוח ומוריד הגשם.

הגדול – מצד עצמותו. הגבור – מצד מעשיו. והנורא – מצד הרגשתו.
וקונה – ובורא. עוזר – לאדם במאמציו. ומושיע – חולצו מצרה. ומגן – מפני
פגע שלא יבוא. רב להושיע – רב יכולת להושיע. משיב הרוח – עושה שתהא
רוח נושבת.

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים
 רַבִּים, סוֹמֵךְ גּוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמְתִיר
 אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אַמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפְרָי. מִי כָמוֹךָ
 בְּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֵה לָךְ, מְלַךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה
 וּמְצַמִּיחַ יְשׁוּעָה.

בעשרת ימי תשובה מוסיפים "מי כמוך" (ואם שכח אינו חתור):

מִי כָמוֹךָ אֵב הַרְחָמִים, זוֹכֵר יְצוּרֵיוֹ לְחַיִּים בְּרַחֲמִים.

וּנְאֻמָּן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה,
 מְחַיֶּה הַמֵּתִים.

כשמגיע הש"ץ לברכת קדושת השם, עומדים ואמרים קדושה -

קדושה

* נִקְדַּשׁ אֶת שְׁמֶךָ בְּעוֹלָם, כְּשֵׁם שְׁמֶקְדֵי־יֵשִׁים אוֹתוֹ בְּשֵׁמֵי
 מְרוֹם, כְּכַתוּב עַל יַד גְּבִיאָךְ: וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר:
 קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת, מְלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:
 לְעַמְתָּם בְּרוּךְ יֵאמְרוּ:

שעיהו

בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְקוֹמוֹ: וּבְדַבְרֵי קְדֻשָּׁךְ כְּתוּב לֵאמֹר:
 יְמַלֵּךְ יְהוָה לְעוֹלָם, אֱלֹהֵינוּ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּיָהּ:

חזקאל ג

תהלים קמו

ש"ץ לְדוֹר וָדוֹר נִגִּיד גְּדֻלָּתְךָ וּלְנִצַּחַת נִצְחִים קְדֻשַׁתְךָ נִקְדֵּשׁ,
 וְשִׁבְחֶךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי אֵל מְלַךְ
 גָּדוֹל וְקְדוֹשׁ אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הָאֵל הַקְּדוֹשׁ. / בעשרת
 ימי תשובה: הַמְּלִיךְ הַקְּדוֹשׁ. / הש"ץ ממשך "אתה חונן" (בעמ' 77).

אמונתו - הבסתחו. לישני עפר - לשוכני עפר. בעל גבורות - (הגבורות)
 שנאמרו לעיל: מחיה מתים, משיב הרוח, מכלכל חיים וכו'.

ג. קדושת השם

אַתָּה קְדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ, וְקְדוּשֵׁים בְּכָל יוֹם
 יִהְיֶה לְךָ שֵׁלָה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הָאֵל הַקְּדוֹשׁ.
 / בעשרת ימי תשובה: הַמְלִיךְ הַקְּדוֹשׁ. /

תאם טעה חזר לראש התפילה.

ד. דעת

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת וּמְלַמֵּד לְאָנוּשׁ בִּינָה.
 חֲנֻנוּ מֵאַתָּה דַּעַת בִּינָה וְהַשְׁכֵּל. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה,
 חוֹנֵן הַדַּעַת.

ה. תשובה

הַשִּׁיבֵנו אֲבִינוּ לְתוֹרָתְךָ, וְקַרְבָּנוּ מִלְּפָנֶיךָ
 לְעִבּוּדְךָ, וְהַחְזִירֵנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ.
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַרוֹצֵה בְּתִשׁוּבָה.

ו. סליחה

סְלַח לָנוּ אֲבִינוּ כִּי חָטָאנוּ, מְחַל לָנוּ מִלְּפָנֶיךָ
 כִּי פָשַׁעְנוּ, כִּי מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה
 יְהוָה, חַנוּן הַמְרַבֵּה לְסִלַּח.

ז. גאולה

רְאֵה בְּעֵינֵינוּ, וְרִיבָה רִיבֵנוּ, וּגְאֹלֵנוּ מִהָרָה
 לְמַעַן שְׁמֶךָ, כִּי גּוֹאֵל חֲזָק אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה
 יְהוָה, גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל.

וקדושים – מלאכי הקדוש (אולי בני אדם המקדשים את עצמם).

חונן – נתן מתנת חיים. בענינו – בעתנו שלנו.

בתענית צבור מוסיף כאן הש"ץ "עננו" (מתחת לקו).

ח. רסואה

רְפָאֵנוּ יְהוּה וְנִרְפָּא, הוֹשִׁיעֵנוּ וְנוֹשְׁעָה, כִּי
תְהַלְתֵּנוּ אַתָּה, וְהַעֲלֵה רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל
מְכוּתֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ רוּפֵא נְאֻמָּן וְרַחֲמָן אַתָּה.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוּה, רוּפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

ט. ברכת השנים

מתחילים לשאול "סל ומטר" אור ליום ששים מ"תקומת תשרי" שהוא ב"ד 5 ולפעמים
ב"ד 4 בדצמבר. (בארץ ישראל בליל ו' במרחשון), ושואלים עד הספח. טעה ולא אמר
"סל ומטר" וסיים את הברכה, יאמר בברכת "שמע קולנו" אחרי המלים "ריקם אל
תשיבנו" את השאלה: "ותן סל ומטר לברכה על פני האדמה", ומשיך "כי אתה
שומע". נזכר אחר שהתחיל "רצה", חזר ל"ברכת השנים". ואם גמר תפלתו, חזר
לראש.

אם טעה בקיץ ואמר "סל ומטר" חזר ל"ברכת השנים". ואם גמר תפלתו, חזר
לראש.

בְּרַךְ עֲלֵינוּ יְהוּה אֱלֹהֵינוּ אֵת הַשָּׁנָה הַזֹּאת וְאֵת
כָּל מִיְּמֵי תְבוּאָתָה לְטוֹבָה, וְתֵן
בְּקִיץ בְּרָכָה | בְּחֹרֶף טַל וּמָטָר לְבְרָכָה
עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וְשִׁבְעֵנוּ מְטוֹבָה, וּבְרַךְ שְׁנַתְנוּ

"עננו" (ברכת תענית)

עֲנֵנוּ יְהוּה עֲנֵנוּ בְּיוֹם צוֹם תְּעַנִּיתֵנוּ, כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה
אֲנַחְנוּ. אֵל תִּפֹּן אֶל רְשָׁעֵנוּ, וְאֵל תִּסְתֵּר פְּנֵיהָ מִמֶּנּוּ, וְאֵל
תְּתַעַלֵּם מִתְחַנְּתֵנוּ. הֲיִיה נָא קְרוֹב לְשׁוֹעֲתֵנוּ, יְהִי נָא חֲסִדְךָ
לְנַחֲמֵנוּ, טָרָם נִקְרָא אֵלֶיךָ עֲנֵנוּ, כַּדְבָר שֶׁנֶּאֱמַר: וְהָיָה
טָרָם יִקְרָאוּ וְאֲנִי אֶעֱנֶה, עוֹד הֵם מִדְּבָרִים וְאֲנִי אֶשְׁמַע: כִּי
אַתָּה יְהוּה הָעוֹנֶה בְּעַת צָרָה, פּוֹדֶה וּמַצִּיל בְּכָל עַת צָרָה
וְצוּקָה. בְּרַךְ אַתָּה יְהוּה, הָעוֹנֶה בְּעַת צָרָה.

שעיה סה

וממשיך "רסאנו"

תהלתנו אתה – אנחנו מתהללים ומתפארים בישראל.

כְּשָׁנִים הַטּוֹבוֹת. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים.

י. קבוץ גלויות

תִּקַּע בְּשׁוֹפָר גְּדוֹל לְחַרוֹתֵנוּ, וְשֵׂא נֶס לְקַבֵּץ
גְּלוֹתֵינוּ, וְקַבְּצֵנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ.
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

יא. השבת המשפט

הַשִּׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבְרָאשׁוֹנָה, וְיוֹעֲצֵינוּ
כְּבִתְחִלָּה, וְהַסֵּר מִמֶּנּוּ יְגוֹן וְאַנְחָה, וּמֶלֶךְ עָלֵינוּ
אַתָּה יְהוָה לְבִדְךָ בְּחֻסֵּד וּבְרַחֲמִים, וְצַדִּיקֵנוּ
בְּמִשְׁפָּט. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מֶלֶךְ אוֹהֵב צְדָקָה
וּמִשְׁפָּט. / בעשרת ימי תשובה: הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט. /

אם טעה ואמר בעשרת ימי תשובה "מלך אוהב צדקה ומשפט", אינו חוזר.

יב. ברכת המינים

וְלִמְלֹשִׁינִים אֵל תְּהִי תִקְוָה, וְכָל הַרְשָׁעָה כָּרְגַע
תֵּאבֵד, וְכָל אוֹיְבֵי עַמֶּךָ מִהָרָה יִכְרֹתוּ, וְהַזְדִּים
מִהָרָה תִּעַקְרוּ וְתִשְׁבְּרוּ וְתִמְגְרוּ וְתִכְנִיעַ בְּמִהָרָה
בְּיָמֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, שׁוֹבֵר אוֹיְבִים וּמְכַנְיַע
זֵדִים.

בשופר גדול – שומר של משיח: "והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול" (ישעיה כז).
והסר ממנו יגון ואנחה – (בזמן ששורר משפט, סרים יגון ואנחה).
כרגע – מיד. והזדים – העושים בודק. ותמגר – תאבד.

יג. על הצדיקים

עַל הַצְּדִיקִים וְעַל הַחֲסִידִים, וְעַל זְקֵנֵי עַמְּךָ
בַּיִת יִשְׂרָאֵל, וְעַל פְּלִיטַת סוֹפְרֵיהֶם, וְעַל גִּרֵי
הַצֶּדֶק וְעַלֵינוּ, יְהִמוּ רַחֲמֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ,
וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל הַבוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בְּאַמְתֵּךְ,
וְשִׁים חֵלְקֵנוּ עִמָּהֶם לְעוֹלָם, וְלֹא נִבּוֹשׁ כִּי בָּךְ
בְּטַחְנוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מְשַׁעַן וּמְבַטֵּחַ
לְצְדִיקִים.

יד. בנין ירושלים

וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּבָה, וְתִשְׁכַּן
בְּתוֹכָהּ כְּאַשְׁרֵךְ בְּפָרְתָךְ, וּבְנֶה אוֹתָהּ בְּקִרְוֵי בְיָמֵינוּ
בְּבִינַי עוֹלָם, וְכִסֵּא דָוִד מְהֵרָה לְתוֹכָהּ תִּכְוֵן.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם.

טו. משיח בן דוד

אֶת צִמְח דָּוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה תְצַמִּיחַ, וְקִרְבֵנוּ
תָרוּם בְּיִשׁוּעָתְךָ, כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ כָּל הַיּוֹם.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מְצַמִּיחַ קֶרֶן יִשׁוּעָה.

טז. שומע תפלה

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, חוּס וְרַחֵם עַלֵינוּ,
וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ, כִּי אֵל
שׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת וְתַחֲנוּנִים אַתָּה, וּמְלַפְנֶיךָ מְלַכְנוּ

ועל פליטת סופריהם – ועל שארית חכמי ישראל. יהמו – יתעוררו.
צמח דוד – (כינוי למשיח, על שם הכתוב בירמיה לג: "בימים ההם ובעת ההיא
אצמיח לדוד צמח צדקה"). קרן – עץ חזק.

רִיקֶם אֶל תְּשִׁיבֵנו, * כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת עַמֶּךָ
יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה.

י. עבודה

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל וּבַתְּפִלָּתָם,
וְהִשֵּׁב אֶת הָעֲבוּדָה לְדַבֵּיר בֵּיתְךָ, וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל
וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תִקְבַּל בְּרִצּוֹן, וְתִהְיֶה לְרִצּוֹן
תָּמִיד עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ.

בראש חדש ובחול המועד מוסיפים כאן "יעלה ויבא" **.

שכח ולא אמר "יעלה ויבא", חזר ל"רצה". ואם גמר תפלתו, חזר לראש.

רק בערבית של ראשי חודשים, אם לא אמר "יעלה ויבא", אינו חזר.

* בזמן עצירת גשמים מוסיפים:

וַעֲנֵנו בִּרְאָה עוֹלָם בְּמִדַּת הַרְחָמִים, בּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְהוֹדִיעַ גְּדֻלוֹ
וְהַדְרַת כְּבוֹדוֹ. שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה, תֵּן טַל וּמָטָר עַל סִנֵּי הָאֲדָמָה, וְתִשְׁבִּיעַ אֶת
הָעוֹלָם כְּלוּ מִטּוֹבְךָ, וּמֵלֵא יְדֵינוּ מִבְּרֻכּוֹתֶיךָ וּמֵעֶשֶׂר מִתְּנַת יָדְךָ. שִׁמְר
וְהַצֵּל שָׁנָה זוֹ מִכָּל דָּבָר רָע, וּמִכָּל מִינֵי מִשְׁחִית וּמִכָּל מִינֵי פְרַעְגְיוֹת, וְעִשָּׂה
לָהּ חֲקִיָּה וְאַחֲרִית שְׁלוֹם. חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל כָּל תְּבוֹאֲתֵנוּ וּפְרוֹתֵינוּ,
וּבְרַכְנוּ בְּגִשְׁמֵי בְרָכָה, וּגְזַכֵּה לְחַיִּים וְשִׁבְעַ שְׁלוֹם כְּשָׁנִים טוֹבוֹת. וְהִסֵּר
מִמֶּנּוּ דָּבָר וְחָרַב וְרָעַב, וְחִיָּה רָעָה וְשִׁבִי וּבָזָה, וְיִצֵּר הָרָע וְחָלָים רָעִים וְקָשִׁים
וּמֵאֲרָעוֹת רָעִים וְקָשִׁים. וְגִזֵּר עָלֵינוּ גְּזֵרוֹת טוֹבוֹת מִלְּפָנֶיךָ, וְיִגְלוּ רַחֲמֶיךָ
עַל מְדוּתֶיךָ וְתִתְנַהֵג עִם בְּנֵיךָ בְּמִדַּת הַרְחָמִים, וּקְבַל בְּרַחֲמִים וּבְרִצּוֹן אֶת
תְּפִלָּתֵנוּ.

וממשיכים "כי אתה שומע"

* יעלה ויבא

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיִבֹא וְיַגִּיעַ, וְיִרְאֶה
וְיִרְצֶה וְיִשְׁמַע, וְיִפְקֹד וְיִזְכֹּר וְיִזְכְּרֵנוּ וּפְקֻדוֹתֵנוּ וְחִכְרוֹן
אֲבוֹתֵינוּ, וְחִכְרוֹן מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עֲבֹדְךָ, וְחִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם
עִיר קְדוֹשָׁה, וְחִכְרוֹן כָּל עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְפָנֶיךָ, לְפִלִּיטָה

רצה - ידי לרצון. העבודה - (בבית המקדש; הקרבנות). לדביר - להיכל,
(כינוי לבית המקדש). ואש - וקרבת.

ירצה - ויתקבל ברצון. לפליטה - להצלה.

וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבֶךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה, הַמְחַזֵּיר שְׂכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

ית. הודאה

כורעים ושוחים ב"הודאה" בתחלה וסוף כבברכת "אבות".
כשהש"ץ מתחיל "מודים" הקהל שוחה אתו ואומר "מודים דרבנן".

<p>מִדִּים דְּרַבְנָן מִדִּים אֲנַחְנוּ לָךְ שְׂאֵתָהּ הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוּר חַיֵּינוּ, מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לָּךְ וְנִסְפֹּר תְהִלָּתְךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ, וְעַל נַשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָּךְ, וְעַל נַפְיָךְ</p>	<p>מִדִּים אֲנַחְנוּ לָּךְ שְׂאֵתָהּ הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָל בְּשָׂר, יוֹצֵרנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עַל שְׁהַחֲיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּנוּ וְתַקְיֵמְנוּ וְתַאֲסֹף גְּלוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קִדְשֶׁךָ לְשִׁמְר חֲקִיךָ וְלַעֲשׂוֹת</p>
--	---

לְטוֹבָה, לְחַן וְלַחֲסֵד וְלְרַחֲמִים, לְחַיִּים וְלְשָׁלוֹם בְּיוֹם
בְּרֵאשׁ חֹדֶשׁ הַחֹדֶשׁ / בְּפֶסַח חַג הַמִּצּוֹת / בְּסוּכוֹת חַג הַסֻּכּוֹת
הַזֶּה. וְזָכְרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּו לְטוֹבָה, וּפְקַדְנוּ בּו לְבִרְכָה,
וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּו לְחַיִּים. וּבְדַבַּר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחַנּוּן
וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן
וְרַחוּם אַתָּה. וּמִמֶּשֶׁךְ "וְתַחֲזִינָה"

וְתַחֲזִיבָה - וְתַרְאִיבָה.

צוּר - חֲחֹק. מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ - מִגֵּן וּמוֹשִׁיעֵנוּ. הַפְּקוּדוֹת לָךְ - הַמוֹפְקָדוֹת (כַּפִּיקְדוֹן).
יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית - בּוֹרֵא הָעוֹלָם שׁ מֵאַחַד. לְחַצְרוֹת קִדְשֶׁךָ - לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ.
לִירוּשָׁלַיִם.

שְׁבַכְל יוֹם עֲמָנוּ, וְעַל רְצוֹנָהּ וְלְעִבְדָּהּ בְּלִבְכָּ
 נִפְּלְאוֹתֶיהָ וְטוֹבוֹתֶיהָ וְשָׁלֵם, עַל שְׁאַנְחָנוּ מוֹדִים
 לָךְ. בְּרוּךְ אַל הַהוֹדָאוֹת.
 שְׁבַכְל עֵת, עָרַב וּבִקֵּר
 וְצָהָרִים. הַטוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהִמְרַחֵם
 כִּי לֹא תָמוּ חַסְדֶיךָ, מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ.

בחנוכה ובפורים מוסיפים "על הנסים".

שכח לומר "ועל הנסים" וכבר אמר "ברוך אתה ה'" של החתימה, אינו חוזר.

וְעַל כָּלֵם יִתְבַּרְךָ וְיִתְרוֹמַם שְׁמֶךָ מִלְּכַנּוּ תַּמִּיד
 לְעוֹלָם וָעַד.

על הנסים

עַל הַנְּסִיִּם וְעַל הַפְּרָקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת
 וְעַל הַמְּלַחְמוֹת שְׁעָשִׂיתָ לְאַבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בְּזִמְנֵי הַזֶּה.

בחנוכה

בפורים

<p>בַּיָּמִי מָרְדֵּךְ כִּי וְאַסְתֵּר בְּשׁוֹשׁן הַבִּירָה, כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הַמֶּן הַרְשָׁע, בְּקֶשׁ לְהַשְׁמִיד לְהַרְג וְלֵאבֹד אֶת כָּל הַיְּהוּדִים מִנְּעֵר וְעַד זָקֵן טָף וְנָשִׁים בַּיּוֹם אֶחָד, בְּשִׁלְשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנַיִם עָשָׂר, הוּא חֹדֶשׁ אָדָר, וְשִׁלְלָם לְבוֹחַ. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים הִפְרַת אֶת</p>	<p>בַּיָּמִי מִתְתִּיָּהוּ בֶן יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל חֲשֵׁמוֹנָאִי וּבְנָיו, כְּשֶׁעָמְדָה מְלָכּוֹת יָחַ הַרְשָׁעָה עַל עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁכִּיחֵם תּוֹרַתְךָ וּלְהַעֲבִירֵם מִחֻקֵּי רְצוֹנָהּ, וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם, רִבַּת אֶת רִיבָם, דִּנְתָּ אֶת דִּינָם, נִקְמָת אֶת נִקְמָתָם, מִסִּרְתָּ גְבוּרִים בְּיַד חַלְשִׁים, וְרַבִּים בְּיַד מְעֻטִּים, וְיִטְמְאִים בְּיַד טְהוֹרִים, וְרָשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים, וְיָדִים בְּיַד עוֹסְקֵי</p>
---	--

ערב ובקר וצהררים - (מודים אנחנו לך). הטוב - (אתה הוא הטוב).

מודים לך - (מודים אנחנו לך על שוכנו להודות לך).

על הנסים - (נמשך אל "מודים" שלמעלה). הפרקן - הישועה.

ועל כלם - (ועל כל הטובות הנסים).

בעשרת ימי תשובה מוסיפים "וכתוב" (ואם שכת, אינו חוזר):

וְכָתַב לַחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ.

וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֵלָה, וַיְהִלְלוּ אֶת שְׁמֶךָ
בְּאַמַּתְךָ, הָאֵל יִשׁוּעַתָּנוּ וְעֲזָרָתָנוּ סֵלָה. בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה, הַטּוֹב שְׁמֶךָ וְלֵךְ נְאֻהָ לְהוֹדוֹת.

בחזרה אומר הש"ץ ברכת כהנים (מתחת לקו*).

תוֹרַתְךָ, וְלֵךְ עֲשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל | עֲצַתּוֹ, וְקִלְקַלְתָּ אֶת
וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמְךָ, וְלַעֲמֶךָ יִשְׂרָאֵל | מִחֲשַׁבְתּוֹ, וְהַשְׁבוֹתָ לוֹ
עֲשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפְרָקָן | גְּמוּלוֹ בְּרָאוּשׁוֹ, וְתָלוּ
כְּהִיּוֹם הַזֶּה. וְאַחֵר כֵּן בָּאוּ בְּנֵיךָ | אוֹתוֹ וְאֵת בְּנָיו עַל הָעֵץ.
לְדַבֵּר בֵּיתְךָ, וּפְנֹו אֶת הַיְכָלְךָ, | וּמְמַשֵּׁךְ "ועל כלם"

וְטַהַרְוּ אֶת מִקְדְּשְׁךָ, וְהִדְלִיקוּ נְרוֹת בְּחִצְרוֹת קִדְשְׁךָ, וְקִבְעוּ
שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלָיו, לְהוֹדוֹת וּלְהִלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל.

וממשיך "ועל כלם"
הש"ץ אומר:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בְּרַכְנוּ בְּבְרָכָה הַמְּשַׁלֶּשֶׁת בְּתוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל
יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אֱהֲרֹן וּבְנָיו כְּהֻנִּים עִם קְדוּשָׁה, כְּאֹמַר:
יְבָרְכֶךָ יְהוָה וְשִׁמְרֶךָ: יְאֹר יְהוָה סְנִי אֵלֶיךָ וַיַּחַנְךָ: יֵשָׂא יְהוָה סְנִי אֵלֶיךָ
וְשֵׁם לֵךְ שְׁלוֹם: וְהַש"ץ מְמַשֵּׁךְ "שים שלום"

(בארץ ישראל אם עלו כהנים לזוכן קוראים להם: כְּהֻנִּים הַחֹנֵימִים מְבַרְכִים:)

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְלֵךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְשָׁנוּ
בְּקִדְשָׁתוֹ שֶׁל אֱהֲרֹן, וְצוּנָנוּ לְבָרַךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה.

הַצְבוּר עוֹנִים: אָמֵן וְהַש"ץ מְקַרֵּא מְלָה בְּמִלָּה:

במדבר ו יְבָרְכֶךָ יְהוָה וְשִׁמְרֶךָ: הַצְבוּר עוֹנִים: אָמֵן.

יְאֹר יְהוָה סְנִי אֵלֶיךָ וַיַּחַנְךָ: הַצְבוּר עוֹנִים: אָמֵן.

יֵשָׂא יְהוָה סְנִי אֵלֶיךָ וְשֵׁם לֵךְ שְׁלוֹם: הַצְבוּר עוֹנִים: אָמֵן.

וְהַש"ץ מְמַשֵּׁךְ "שים שלום".

טלה - לבצח. הטוב שמך - ששמך טוב.
המשולשת - המורכבת משלשה פסוקי ברכה.

יט. ברכת שלום

שִׁים שְׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה, חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים
עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ. בְּרַכְנוּ אֲבוֹנוּ
כְּלָנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פְּנֵיךָ, כִּי בְּאוֹר פְּנֵיךָ נִתְּתָה
לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד,
וְצַדִּיקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשְׁלוֹם. וְטוֹב
בְּעֵינֶיךָ לְבָרֶךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל
שָׁעָה בְּשְׁלוֹמָךְ.

בעשרת ימי תשובה מוסיפים "בספר חיים". ואם
שכח אינו חוזר.

בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשְׁלוֹם, וּפְרָגְסָה טוֹבָה
נִזְכָּר תִּכְתֵּב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית
יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וְשְׁלוֹם. בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה, עוֹשֵׂה הַשְּׁלוֹם.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה,
הַמְּבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם.

יהי לרצון אמרי-פי והגידוך לבי לסניך, יהוה צורכי וגאלי: תהלים יט
עד כאן חזרת הש"ץ. והיחיד בתפלת לחש מוסיף:

הכהנים אומרים :

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, עֲשִׂינוּ מֵה שְׁבוּרַת עֲלֵינוּ, אֵף
אַתָּה עֲשֵׂה עִמָּנוּ כְּמוֹ שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ: הַשְׁלִיכָה
מִמֶּעַן קִדְשֶׁךָ מִן הַשָּׁמַיִם וּבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ
אֶת יִשְׂרָאֵל וְאֵת הָאָדָמָה אֲשֶׁר נִתְּתָה לָנוּ,
כְּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבוֹתֵינוּ אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב
וְדָבָשׁ:

אחרי ברכת סהנים אומר הצבור :

אָדִיר בְּמָרוֹם שׁוֹכֵן
בְּגִבּוֹרָה, אַתָּה שְׁלוֹם וְשִׁמְךָ
שְׁלוֹם. יְהִי רִצּוֹן שְׁתָּשִׂים
עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית
יִשְׂרָאֵל חַיִּים וּבְרָכָה
לְמִשְׁמַרַת שְׁלוֹם.

אדיר - חזק. שוכן בגבורה - הגבורה היא כביכול משכנו של ה'. אתה
שלום - אתה מקור השלום. ושםך שלום - ("מלך שהשלום שלו"; "שלום" הוא
אחד הכינויים של הקב"ה).

באוור פניך - בסניך המאירות המגלות לנו אהבתך. תורת חיים ואהבת
תורה - התורה היא תורת חיים והיא מחנכת אותנו לאהבת חסד.